

Mokinių mokymosi pasiekimus lemiantys veiksniai

**Širvintų Lauryno Stuokos-Gucevičiaus
gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui
Stasė Vaškūnienė**

NAUDOTA INFORMACIJA

- Nacionalinių bei tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų išvados;
- Išplėstinio direktinės tarybos posėdžio, įvykusio 2014-01-23, darbo grupėse suformuluotos išvados;
- Mokinių anketos duomenys.

Mokymosi sėkmę sąlygoja:

- Namų aplinka (šeima, socioekonominės sąlygos ir kt.);
- Mokykla (klasės kolektyvas, mokytojai, pamoka ir kt.);
- Sociokultūrinė aplinka.

Mokymosi sėkmę lemiantys veiksniai:

- Vidiniai
- Išoriniai

Vidiniai mokymosi sėkmę lemiantys veiksniai:

- Motyvacija, tikslo siekimas,
- Kantrybė,
- Dėmesio sutelkimas.

Išoriniai mokymosi sėkmę lemiantys veiksniai:

- Pasirengimas produktyviam darbui (pailsėjęs, pavalgęs),
- Užduoties sudėtingumas, gebėjimas ją atlikti pamokoje ar namie,
- Pagalba mokantis,
- Paskatinimas (vertinimas bei įsivertinimas).

Neigiamos įtakos turintys veiksniai:

- Negebėjimas planuoti laiko (darbų atidėliojimas ir t.t.),
- Savęs programavimas nesėkmei (vis tiek aš nieko nemoku...),
- Greitas nusivylimas (susidūrus su pirma nesėkme, darbas numetamas),
- Dėmesio koncentracijos stoka.

Neigiamos įtakos turintys veiksniai:

- Žinių spragos,
- Per sunkios užduotys,
- Netinkami metodai,
- Grįžtamojo ryšio apie mokymosi pažangą nebuvimas.

Mokymosi sėkmės vertinimas gimnazijos mokinių nuomone:

- Apklausoje dalyvavo 130 mokinių (30,4 proc.),
- Pasiekti rezultatai 2013-2014 m.m. I pusem.
  - tenkina – 30 (23 proc.),
  - iš dalies – 62 (49 proc.),
  - netenkina – 37 (28 proc.).

Mokymosi sėkmės vertinimas gimnazijos mokinių nuomone:

- Rezultatai galėjo būti geresni:
  - taip – 72 (56 proc.),
  - kai kurių dalykų – 51 (39 proc.),
  - ne – 6 (5 proc.).

Priežastys, sutrukdžiusios siekti geresnių rezultatų:

- buvo sunku apsiprasti naujoje aplinkoje (gimnazijoje, su naujais mokytojais ir t.t.) – 22 (17 proc.),
- **trukdė ankstesnių metų žinių spragos – 52 (40 proc.),**
- dažnokai sirgau, praleidau daug pamokų – 14 (11 proc.),
- **tingėjau, negalėjau prisiversti mokytis – 58 (45 proc.),**
- dažnai pabėgdavau iš pamokų – 1 (1 proc.),
- negalėjau lankyti kai kurių pamokų dėl dubliavimosi – 9 (7 proc.),
- negalėjau lankyti kai kurių pamokų, nes turėdavau išvykti namo – 4 (3 proc.).

Priežastys, skatinančios siekti geresnių rezultatų:

- man įdomu mokytis, noriu sužinoti kažką naujo – 46 (35 proc.),
- noriu sėkmingai baigti gimnaziją ir įgyti gerą specialybę - 107 (82 proc.),
- nenoriu apvilti tėvų- 53 (41 proc.),
- nenoriu pasirodyti draugams neišmanėliu(e) -13 (10 proc.),
- už gerus pažymius tėvai remia finansiškai – 4 (3 proc.),
- bijau mokytojų, tėvų barimo – 7 (5 proc.),

Namų aplinka, šeimos narių tarpusavio santykiai:

Tyrimų išvados:

- Materialiniai, mokymosi ištekliai namuose,
- Daugėja mokinių, namuose turinčių kompiuterį ir internetą,
- Daugiau laiko praleidžiama prie kompiuterio,
- Namuose mažėja knygų,
- **Bendravimas šeimoje, tėvų lūkesčiai,**
- Mažėja bendravimo su tėvais trukmė.

Bendravimas namie su tėvais (globėjais):

- Kiek dažnai kalbatės namie su tėvais (globėjais) apie tai, ką veikėte per dieną, ar aptariate Jūsų pasiekimus gimnazijoje?

visada	42	32 proc.
dažnai	34	26 proc.
kartais	31	24 proc.
retai	14	11 proc.
niekada	6	5 proc.

Bendravimas namie su tėvais (globėjais):

- Ar kalbatės su tėvais (globėjais) apie šalies politinius ir socialinius klausimus?

visada	7	5 proc.
dažnai	25	19 proc.
kartais	51	24 proc.
retai	29	39 proc.
niekada	13	10 proc.

Bendravimas namie su tėvais (globėjais):

UNICEF tyrimo duomenimis (2009) Lietuvoje tėvai savo vaikams per parą vidutiniškai skiria tik maždaug 7 minutes dėmesio, o mažieji mūsų šalies gyventojai jaučiasi nelaimingiausi Europoje.

Pomėgiai, laisvalaikis, papildoma veikla:

- Skaito knygas – 57 (44 proc.)
- Žiūri kino filmus – 85 (65 proc.)
- Žaidžia kompiuterinius žaidimus – 42 (32 proc.)
- Konstruoja, meistrauja – 16 (12 proc.)
- Sportuoja – 71 (55 proc.)
- Vaikštinėja gatvėmis – 44 (34 proc.)

Pasirengimas produktyviam darbui:

- Skiria laiko poilsiui (miegui):
  - iki 5 val. – 13 (10 proc.)
  - 6-7 val. – 68 (52 proc.)
  - 8-9 val. – 41 (18 proc.)
  - daugiau kaip 9 val. – 4 (3 proc.)

Pasirengimas produktyviam darbui:

- Ar ateina į pamokas pakankamai pailsėję:
- taip – 7 (5 proc.)
- dažniausiai taip – 52 (40 proc.)
- **dažniausiai ne – 56 (43 proc.)**
- ne – 12 (9 proc.)

Pasirengimas produktyviam darbui:

- Iš viso atvyksta įvairiu transportu 164 mokiniai
(38 proc. visų gimnazijos mokinių)

Iš jų:

- Pavežami geltonuoju autobusu – 52 (12 proc.)
- Atvyksta autobusų parko transportu – 98
(23 proc.)
- Paveža tėvai – 14 (3 proc.)

Pasirengimas produktyviam darbui:

Nemokamai maitinami – 84 (**20 proc.** visų gimnazijos mokinių)

Mokykla, pamoka, mokinių tarpusavio santykiai

**VISŲ MOKINIŲ VISKO
IŠMOKYTI NEĮMANOMA!**

**VISUS MOKINIUS GALIMA
KAI KO IŠMOKYTI.**

Sėkminga pamoka:

- Pamokos tema;
- Mokymosi uždaviniai (rezultatai);
- Mokymo metodai;
- Klasės pasirengimo lygis;
- Mokinių motyvacija;
- Mokomoji veikla;
- Vertinimas.

Mokymosi uždaviniai (pamokos uždaviniai):

- dažniausiai mokytojas pamokoje pasako, ką mokiniai turi išmokti – 83 (64 proc.),
- mokiniai ne visada supranta, ką turės pamokoje išmokti – 38 (29 proc.),
- dažniausiai nesupranta, ką turės pamokoje išmokti - 6
- nesupranta, ko mokysimės, bet paklausia mokytojo - 3
- nei supranta, ko mokysimės, nei klausia mokytojo - 5
- mokytojas nepasako, ko pamokoje mokysimės - 3

Darbas pamokoje:

- pamokoje visada dirba kruopščiai, atlieka skirtas užduotis – 49 (38 proc.),
- dirba, kol supranta – 71 (55 proc.),
- dirba, kol nusibosta – 33 (25 proc.)
- dirba, jei žino, kad bus pagirtas - 4
- dirba, jei žino, kad bus nubaustas - 4
- pamokose nedirba, tik trukdo kitiems - 2

Namų darbai:

- Visada atlieka – 43 (33 proc.),
- **neatlieka, jei nepavyksta suprasti – 82 (63 proc.),**
- atlieka, jei mokytojas kontroliuoja – 13 (10 proc.)
- atlieka, jei kontroliuoja tėvai – 1
- paprastai nusirašo - 1
- Niekada neatlieka – 2
- dažniausiai jas atlieka dar pamokų metu – 9

Kas padeda mokytis:

- mokytojai– 88 (68 proc.),
- tėvai – 42 (32 proc.),
- Kiti giminaičiai – 6 (5 proc.)
- draugai – 46 (35 proc.),
- korepetitorius – 10 (8 proc.),
- kita – 24 (15 proc.),

Kokiais būdais labiausiai patinka mokytis?

- klausantis ir stebint – 92 (71 proc.),
- skaitant ir analizuojant – 44 (34 proc.),
- Diskutuoiant – 68 (52 proc.)
- aiškinant kitiems – 19 (15 proc.),
- tyrinėjant – 44 (34 proc.),
- meistraujant praktiškai – 38 (29 proc.),

Vertinimas:

- rašo kontrolinį darbą – 72 (55 proc.)
- rašo savarankišką darbą – 49 (38 proc.)
- atsakinėja žodžiu – 2
- atlieka laboratorinį ar praktikos darbą – 1
- atlieka projektą – 1
- Gauna pažymį už namų darbus – 0
- Sukaupia pažymį už gerą darbą pamokoje - 2

Jeigu netenkina gautas įvertinimas...

- aiškinasi klaidas su mokytoju – 57 (44 proc.)
- bando savarankiškai sužinoti tai, ko nesuprato – 52 (40 proc.)
- **pasimoko ir prašo leidimo atsiskaityti už tą darbą dar kartą – 64 (49 proc.)**
- kaltina mokytoją, jog neteisingai įvertino - 1
- guodžia save, kad taip ir turėjo būti (“juk vis tiek nieko nesuprantu”) – 16 (12 proc.)
- nekreipia dėmesio – 20 (15 proc.)

Teigiami veiksniai - mokytojų išvados:

- bendravimas ir bendradarbiavimas – draugiški santykiai tarp mokinių ir mokytojų,
- tėvų dėmesys vaiko pažangai,
- pasikeitęs mokinių požiūris į mokymąsi – motyvacija, tikslo siekis. (Yra mokinių, kuriems gėda ateiti neišmokus pamokos).

Neigiamos įtakos turintys veiksniai - mokytojų išvados:

- dalies mokinių žema mokymosi motyvacija;
- didelės klasės, kai kurių dalykų laikinosios grupės;
- drausmės problemos;
- dalis mokinių labai blogai lanko pamokas: statistiškai reikšminga koreliacija tarp mokinių lankomumo ir jo pažangumo - kuo daugiau mokinys praleidžia pamokų, tuo mažesnis jo pažymių vidurkis. Ši koreliacija yra itin stipri tarp ketvirtos klasės mokinių;
- mobiliųjų telefonų naudojimas ne ugdymo tikslais.

Siektini pokyčiai norint patirti didesnę sėkmę (mokinių mintys):

- Išmokti planuoti laiką,
- Kelti tikslus ir jų kryptingai siekti,
- Labiau pasitikėti savimi,
- Mažiau laiko skirti socialiniams tinklams, daugiau mokslui,
- Mažiau tingėti ir t.t.

Pasiūlymai nutarimo projektui:

- Organizuoti seminarą gimnazijos bendruomenei (tėvams ir mokytojams) “Google kartos paauglių psichologiniai ypatumai” (atsakingi direktorė A.Buzienė ir psichologas D.Škulis, 2014 m. I pusmetis);
- Organizuoti pokalbius, diskusijas, debatus mokiniams „Saugus ir sveikas savo mokykloje“ (atsakingi klasių vadovai, sveikatos priežiūros specialistas, dalykų mokytojai, visus metus);
- Atlikti mokinių motyvacijos, savo pasiekimų ir savęs vertinimo tyrimą. (atsakingas psichologas D.Škulis, mokinių taryba, 2014 m. kovo - balandžio mėn.);

Pasiūlymai nutarimo projektui:

- Organizuoti mokinių, mokytojų ir tėvų diskusiją įsivertinimo bei mokymosi pažangos klausimais „Priimk. Drąsink. Keiskis“ (atsakingi metodinės tarybos pirmininkė R.Švelnikienė, mokinių tarybos pirmininkas D.Stankevičius, 2014 m. balandžio mėn.);
- Parengti naudojimosi mobiliaisiais telefonais gimnazijoje tvarką (atsakinga direktoriaus pavaduotoja neformaliajam ugdymui M.Vaičelytė, iki 2014 m. gegužės 1 d.),
- .....

• **Ačiū už dėmesį!**